

усвідомлюючи, що разом з наділенням певними правами, громадянство означає покладення на особу й специфічних обов'язків, які несуть всі громадяни і лише громадяни держави, наприклад, відбуття військової служби (ст.65 Конституції України).

Громадяни – це не сукупність осіб, які проживають на території певної держави і утворюють її населення, що складається з громадян даної держави, а також іноземців та осіб без громадянства. Немає також підстав вважати громадянами усіх осіб, на яких поширюється суверенна влада держави, обов'язкова як для громадян даної держави, так і для іноземних громадян та осіб без громадянства, що перебувають на її території. Отже, громадянином держави є не кожна людина на її території, а лише та, що знаходиться з нею в особливих правових зв'язках, які визначають зміст громадянства. Так, на відміну від населення України, що є демографічною категорією, громадяни Української держави утворюють її народ – правову категорію [3, с.251] Відповідно до Конституції України (ст.5) саме він є носієм суверенітету і єдиним джерелом влади.

1. Майданик О. Про інститут громадянства України // Право України. – 1999. – №2. – С. 21-27.

2. Лотюк О. Принципи громадянства України відповідно до Конституції України // Право України. – 1998. – № 7. – С. 6-14.

3. Конституційне право України. – К.: Наук. думка, 1999. – 733 с.

ТЕОРІЇ ВИНИКНЕННЯ ПРАВОПОРУШЕНЬ

Наталія Кохан,

II курс, юридичного факультету.

Науковий керівник – *Ославський М.І.*,
кандидат юридичних наук, доцент.

Нині немає більш популярної теми на сторінках друкованих засобів масової інформації, у радіо- і телепередачах, ніж боротьба із злочинністю. Обговорюється вона, в кулуарах та на офіційному рівні. І це виправдано. Адже те, що хвиля злочинності захльостує нас, очевидно для всіх.

Ситуація зі злочинністю досягла небезпечної межі, що зумовлює необхідність зжиття невідкладних засобів. Розгул злочинності хвилює всіх. Але як її подолати? Відповідь на це питання однозначна. Необхідно вивчати причини правопорушення, тобто всі ті суб'єктивні та об'єктивні умови і обставини, що сприяють вчиненню його.

В часи СРСР правопорушення розглядалось як "антисоціалістический элемент, чуждый обществу крестьян и рабочих" [1]. В той же час Західна Європа не приховувала стан злочинності, адже її розміри не зменшались від цього.

Багато вчених працювали над теоріями причин правопорушення, намагалися вникнути в суть правопорушення.

Причини і умови злочинності – це система негативних для відповідної суспільно-економічної формації соціальних явищ, детермінуючих злочинність, як свій наслідок. Причини і умови конкретних злочинів виступають первинним елементом кримінальної системи [2].

Кримінологічна наука нараховує десятки теорій причин злочинності. Всі концепції про причини злочинності можна поділити на групи: соціологічні і біосоціальні [3]. Перші характерні для американської та англійської кримінології, другі – для європейської і латиноамериканської кримінології.

До соціологічних теорій причин злочинності відносять ряд теорій. Теорію науково-технічної, революції як причина злочинності в ХХ ст. НТР викликає такі серйозні соціальні зміни, як урбанізацію, міграцію. Вони порушують традиційні форми сімейних зв'язків, релігії культури.

Вчення Є.Сатермда про диференціальні асоціації. Суть теорії зводиться до того, що злочинцями не народжуються, а навчаються в процесі багатограних контактів особи в мікрогрупах.

Теорія соціальної дезорганізації. Її суть – різний рівень багатства і бідності, соціальна нерівність веде до злочинності.

Теорія багатфакторності. До них належать: фізичні, кліматичні, територіальні, психічні, соціальні. Ця теорія не давала систематичного аналізу.

Класова теорія. Її суть зводиться до того, що основною причиною злочинності є класова приналежність, майнова нерівність.

Другу групу складають біосоціальні теорії причин злочинності.

Небезпечного стану – це схильність людини до здійснення злочинів.

Фрейдистські теорії злочинності почали розповсюджуватись з початку ХХ ст. Суть цієї теорії полягає в тому, що людина з часу народження приречена на постійну жорстоку боротьбу антисоціальних глибоких інстинктів – з моральними установками особи. З цим пов'язаний комплекс неповноцінності, часто цим пояснюється злочинність неповнолітніх.

Теорія психопатологічних причин. Головна теза теорії – злочинець завжди психопатична або розумово відстала особа.

Спадкові теорії – вважають причиною злочинності, яка передається по спадковості. Воно знаходиться в хромосомах, генетичному коді людини. Іноді її називають "теорія сімейного дерева".

Теорія конституціональної схильності. Її суть полягає в тому, що між будовою тіла і психологічними рисами особи, її характером є прямиий зв'язок. Чим більш рання злочинність, небезпечна і регулярна тим значніша роль біологічних факторів.

Расові теорії. Їх суть полягає в тому, що окремі раси людей більш

скильні до антисоціальної поведінки. Разом з тим на злочинність більш впливають соціально-економічні фактори, також національність.

Існують інші теорії і підходи умов злочинності.

Деякі системні дослідження і висновки про причини антисоціальної поведінки висловлені ще Монтеск'є і Бентамом. Злочинність вони розглядали з точки зору впливу на людину географічного середовища, клімату, стану здоров'я. Маркс, Ленін основну причину злочинності вбачали в соціальних умовах життя людей, які визивали антисоціальну поведінку.

Головною причиною боротьби з правопорушенням є аж ніяк не відсутність законодавчої бази, як вважає багато хто з нас. Їх на мій погляд достатньо.

Питання вивчення причин правопорушення та їх видів є і буде актуальним завжди. Оскільки, досліджуючи, їх ми тим самим намагаємось на них вплинути з метою зменшення правопорушень в країні.

Сьогодні ж, коли злочинність росте величезними темпами, ми змушені звернутися до кримінології обличчям і запозичити досвід боротьби із злочинністю у західноєвропейських вчених.

1. В.І. Ленін Повне зібрання творів. – Т. 13. – С.39.

2. В.О. Котюк "Теорія права". – К. –1996. – С.126.

3. Там же. – С.127.

4. Н.С. Маленин. Правонарушення: понятие причины, ответственность. – М.: юрид. лит., 1985. –190 с.

4. Загальна теорія держави і права (За ред. проф. В.В.Копейчикова). – К.: Юрінком, 1997. – 317 с.

ПАРЛАМЕНТ УКРАЇНИ І ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЙОГО СТРУКТУРИ

*Валентина Кравчук,
IV курс, юридичний факультет.
Науковий керівник – Чучук Є.П.,
кандидат юридичних наук, доцент.*

Становлення і розвиток парламентаризму в Україні здійснювалися у руслі загальносвітових процесів. Ідея парламентаризму в історичній ретроспективі не розвивалась за суцільною висхідною лінією. Це обумовлено тим, що Україна існувала як самостійна держава тільки невеликі проміжки часу. У всі інші часи, а це кілька останніх століть, в Україні мали місце тільки фрагменти парламентаризму, які санкціонувалися спочатку польсько-литовською державою, а потім – царською Росією. Проте теоретично ідеї парламентаризму, і зокрема,